

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **K. S.**, narozený x
státní příslušností x
bytem v ČR: x
zastoupený Mgr. Olesyou Sviridenkovou, advokátkou
sídlem Na Okraji 439/46, 162 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2022 č. j. OAM-807/ZA-ZA12-D07-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení se podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“), je Španělské království.

2. Žalobce v žalobě namítal, že spatřuje nesprávné právní a faktické posouzení věci v závěru žalovaného, který uvádí, že v případě Španělského království „nebylo na úrovni Evropské unie vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Španělském království, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení“. Měl za to, že rozhodnutí mu nemůže dát na jedné straně zcela za pravdu, co se týká věcného vyličení jeho zkušenosti ve Španělsku a zároveň se v případě odvolávat na neexistenci závazných rozhodnutí a optikou této neexistence formalisticky konstatovat, že se žalobci závažná újma nestala a nestane znovu. Žalobce žádal posuzování jeho případu na základě reálného stavu azylového systému ve Španělsku tak, jak jej zažil, nikoliv podle neexistujících dokumentů. Konstatoval, že rozhodnutí nahlíží na jeho případ zlehčující optikou i díky tomu, že ohledně Španělska Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko ke zdržení transferu, jako to učinil v případě Řecka. Důvodem pro vydání stanoviska v případě Řecka však byly přesně tytéž pojmové znaky, které ve své zkušenosti zakusil žalobce. Stejnou situací se zabýval také Evropský soud pro lidská práva (dále také „ESLP“), který uvedl, že fakt, kdy jsou uprchlíci nuceni žít na ulici, zakládá porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práva a základních svobod (dále také „Úmluva“), což byla i zkušenost žalobce. To vše v důsledku naplnění azylového systému, jež se projevilo zdoluhavým přijímáním žádostí o azyl. Měl za to, že v rozhodnutí je irelevantní konstatování, že informace OAMP: Španělsko ze dne 23. 8. 2022 popisuje podmínky v přijímacích střediscích kladně, nebo že ubytování je poskytováno dle dalších sociálních aspektů či dokonce, že žadatelé mají přístup k volnočasovým i integračním aktivitám. Stejně tak, že žadatelé mají nárok na zdravotní péči ve stejném rozsahu jako španělští občané. Problém žalobce spatřoval totiž v tom, že ve Španělsku nemohl dosáhnout oficiálního postavení žadatele. Když musel navštívit nemocnici kvůli bolesti, nedostal žádné ošetření právě s ohledem na to, že neoplývá postavením žadatele. O nesprávném posouzení situace žalobce v napadeném rozhodnutí má svědčit i důležitý detail, kdy je žalobce několikrát označen za „mladého“ i přesto, že je mu více než 39 let, je rozvedený a má dvě děti. Žalobce měl za to, že z uvedených důvodů by Česká republika prostřednictvím žalovaného měla využít možnost diskrečního posouzení podle čl. 17 nařízení Dublin III, a jeho žádost posoudit i navzdory tomu, že k tomu není příslušná, a to zejména s ohledem na to, že ve Španělském království hrozí žalobci vážná újma.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že je nadále přesvědčen o tom, že i v tomto správním řízení postupoval zcela v souladu se správním řádem i zákonem o azylu, neboť napadené rozhodnutí je opřené o bezprostředně závazné dublinské nařízení a vychází ze zjištěného skutečného stavu věci. V případě žalobce nebylo naplněno žádné z kritérií stanovených v kapitole III. dublinského nařízení, které by určilo příslušnost České republiky či konkrétního členského státu k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. platí, že pokud nemůže být na základě výše uvedených kritérií určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. S ohledem na uvedené skutečnosti správní orgán požádal dne 9. 9. 2022 Španělské království o přijetí žadatele o udělení mezinárodní ochrany zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou jmenovaný podal v České republice. Dne 14. 9. 2022 obdržel správní orgán informaci, že Španělské království uznalo svoji příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Podle čl. 18 nařízení Dublin III je tak Španělské království povinno převzít žadatele o mezinárodní ochranu na své území a posoudit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal v

České republice. V podrobnostech odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
5. Při jednání konaném před zdejším soudem dne 13. 12. 2022 právní zástupkyně žalobce i žalovaný setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že v případě žalobce se jedná o druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, první žádost podal žalobce dne 12. 6. 2022. Jeho první žádost byla dne 22. 7. 2022 shledána jako nepřípustná podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a na základě ust. § 25 písm. i) zákona o azylu bylo řízení zastaveno. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí nepodal odvolání a požádal o přemístění do Španělského království, které bylo realizováno dne 18. 8. 2022. Ve Španělském království byl žalobce v kontaktu s odpovědnými úřady a policií, po deseti dnech Španělské království opustil a vycestoval zpět do České republiky.
7. Dne 31. 8. 2022 podal žalobce znovu žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Ke své žádosti dne 7. 9. 2022 uvedl, že z vlasti vycestoval dne 5. 3. 2022 do Turecké republiky a následně do Gruzie, kde pobýval do dne 22. 5. 2022, následně přicestoval do České republiky. K cestě si vyřídil vízum Španělského království s platností do 5. 7. 2022. Je rozvedený a má dvě děti, které žijí s matkou v Ruské federaci. O mezinárodní ochranu žádal již v České republice. V dětství se potýkal s problémy se srdcem a v současnosti má občasné vysoký krevní tlak. Důvodem jeho žádosti je jeho náboženství, jako Svědek Jehovův je v Ruské federaci pronásledován.
8. Při pohovoru konaném dne 7. 9. 2022 sdělil, že přicestoval letecky do Španělského království po realizaci „dublinkého“ transferu, ale řízení o mezinárodní ochraně neproběhlo. Po transferu jej očekávala policie, která jej doprovodila na policejní stanici. Byl informován o tom, že se má v průběhu 72 hodin dostavit pro další instrukce a dále na určenou adresu k zajištění ubytování. Po příjezdu na místo mu bylo sděleno, že ubytovat se není možné z kapacitních důvodů. Následující den registroval svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany a obdržel instrukce, jak formalizovat svoji žádost. Po dobu 10 dnů se snažil získat registrační číslo, avšak neuspěl. Obrátil se na organizaci SAIER, kde mu sdělili, že mu nemohou pomoci. Na den 17. 10. 2022 jej pracovník SAIER objednal ke schůzce se sociálním pracovníkem. Žalobce navštívil několik charitativních organizací, kde ale nenalezl pomoc s ubytováním, do formalizace žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl kde bydlet a neměl peníze. Deset dnů strávil na ulici, obával se o své osobní věci.
9. Dne 9. 9. 2022 požádal žalovaný Španělské království o převzetí žalobce s tím, že Španělské království uznalo svou příslušnost. Žalovaný si obstaral též informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 8. 2022 „Španělsko – Azylový systém“. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, že se řízení zastavuje podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu, a že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Dublin III je Španělské království.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

11. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, je-li k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.
12. Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.
13. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.
14. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.
15. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.
16. Podle čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člácích 8 až 11 a 16. Dotčené osoby s tím musí vyjádřit písemný souhlas. Žádost o převzetí musí obsahovat všechny dokumenty, které má dožadující členský stát k dispozici a které dožadovanému státu umožní vyhodnocení situace. Dožádaný stát provede v případě potřeby veškeré nezbytné kontroly pro posouzení uvedených humanitárních důvodů a do dvou měsíců ode dne, kdy žádost obdrží, odpoví dožadujícímu členskému státu prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003. Odpověď, kterou se žádost zamítá, musí obsahovat odůvodnění. Vyhoví-li dožádaný členský stát žádosti o převzetí, přechází příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu na něj.

17. Městský soud v Praze má za to, že žalovaný řádně vysvětlil, proč dospěl k závěru, že v daném případě je státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Španělské království. Na str. 2 - 4 odůvodnil, proč není v případě žalobce namístě aplikovat některé z kritérií dle čl. 8 - 15 nařízení Dublin III.
18. Žalovaný se dále zabýval tím, zda v případě Španělského království existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Vycházel z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 8. 2022 „Španělsko – Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinští navrátilci, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky“. Na str. 5 - 6 napadeného rozhodnutí žalovaný podrobně a srozumitelně odůvodnil svůj závěr, že žalobci ve Španělském království nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.
19. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“
20. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, *Jawo*, C-163/17, bod [90], „má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27).
21. Přemístění žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu nařízení Dublin III lze provést, jen jestliže příslušný členský stát nebude mít problém – systémově v obecné rovině, případně i v rovině individuální (např. z důvodu zvláště závažného zdravotního stavu) – se zajištěním alespoň minimálních důstojných podmínek, pokud jde o řízení a o podmínky přijetí dotčeného žadatele (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2020, č. j. 5 Azs 65/2020-31, body 19 a 22).
22. Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou systémových nedostatků na Kypru, který je podobně jako Španělsko jednou ze „vstupních zemí“ do společného evropského azylového

systému. Následující slova z jeho rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020-27 (bod 31), proto lze podle zdejšího soudu analogicky vztáhnout i ke Španělsku: „*V projednávané věci je potřeba (soudního) posouzení možné existence systémových nedostatků o to naléhavější s ohledem na to, že Kyprská republika je pro svou geografickou polohu jedním ze států ‚první linie‘. (...) Kyprská republika je tak dlouhodobě vystavena přímému kontaktu ‚migračních vln‘. Od roku 2016 zde exponenciálně roste počet žadatelů o azyl. (...) Přesto, že ve většině členských zemí Evropské unie nelze říct, že by zřejmě nebo pravděpodobně trpěly systémovými nedostatky, jsou země, u kterých to nelze jednoduše a ‚jednou pro vždy‘ vyloučit (a to zejména země ‚první linie‘ jako Řecko, Itálie, Malta či Kypr). Tyto země jsou přímo vystaveny migračním vlnám a v azylových otázkách se obracejí s žádostí o pomoc na mezinárodní instituce. Jsou-li v řízení dle nařízení Dublin III vzneseny vážné a odůvodněné pochybnosti o porušení čl. 4 Listiny základních práv EU, musí dojít k jejich náležitému posouzení s důrazem na aktuálnost informací o zemi, do které má být žadatel přemístěn. Úvaha správního orgánu, případně i soudu, musí být důkladná a aktuální.*“ Byť tedy Nejvyšší správní soud zde nezmiňuje Španělsko, je podle soudu i v jeho případě s těmito východisky třeba pracovat.

23. Při hledání použitelného práhu, na kterém již systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahují úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny základních práv EU, soud také vyšel ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, Jawo („rozsudek Jawo“). Systémové nedostatky by podle něj musely dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (bod 91 rozsudku Jawo). Této obzvláště vysoké míry závažnosti by podle Soudního dvora dosahovala situace, ve které by se osoba zcela závislá na veřejné podpoře kvůli nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat. Vedlo by to k poškození jejího tělesného či duševního zdraví. Nebo by se ocitla v zanedbaném stavu, neslučitelném s lidskou důstojností. Uvedené míry závažnosti tudíž nedosahují případy, které se sice vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejích životních podmínek, ale neznamenají vážnou materiální deprivaci, že by se tato osoba ocitla v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení (body 92 a 93 rozsudku Jawo).
24. Lze pak podle čl. 52 odst. 3 Listiny základních práv EU odkázat i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Úmluvy, který stejně jako čl. 4 Listiny základních práv EU zakazuje špatné zacházení. Štrasburská judikatura říká, že k tomu, aby určité zacházení spadalo coby nelidské nebo ponižující pod zákaz obsažený v čl. 3 Úmluvy, musí dosáhnout určitého práhu závažnosti, jehož posouzení závisí na souhrnu skutkových okolností, zejména trvání sporného zacházení, jeho fyzických nebo duševních účincích a někdy pohlaví, věku a zdravotním stavu oběti (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011 ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, č. 30696/09). Zacházení lze považovat za ponižující, pokud ponižuje nebo pokořuje jednotlivce, pokud svědčí o nedostatku úcty k jeho důstojnosti či ji dokonce snižuje nebo pokud u něho vyvolává pocity strachu, úzkosti nebo podřadnosti, které mohou zlomit jeho morální nebo fyzický odpor (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 12. 2016 ve věci *Khlaifia a ostatní proti Itálii*, č. 16483/12).
25. Za relevantní pro tuto věc pak lze považovat rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *N. H. a ostatní proti Francii* (rozsudek ze dne 2. 7. 2020, č. 28820/13, 75547/13 a 13114/15). Evropský soud pro lidská práva v kontextu přijímacích podmínek pro žadatele o

azyl v této věci uvedl, že čl. 3 nelze vykládat jako závazek státu zajistit každému, kdo se nachází v jeho jurisdikci, právo na bydlení, ani jako obecný závazek poskytnout žadatelům o azyl finanční podporu, aby si mohli zachovat určitou životní úroveň. Zdůraznil však svoji dřívější judikaturu, že povinnost státních orgánů poskytnout ubytování nebo slušné materiální podmínky žadatelům o azyl vyplývá z vnitrostátní právní úpravy přijaté k provedení směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu. Evropský soud pro lidská práva nevyločil, že stát může nést odpovědnost podle čl. 3 Úmluvy za zacházení, při němž stěžovatel zcela závislý na veřejné pomoci čelí lhostejnosti úřadů, třebaže se nachází v nouzi neslučitelné s lidskou důstojností. Pokud by žadatel o azyl zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace, pak jeho nouze v kombinaci s nečinností příslušných úřadů představuje porušení čl. 3 Úmluvy.

26. V konkrétní věci *N. H. a ostatní* pak štrasburský soud shledal porušení čl. 3 Úmluvy u tří ze čtyř stěžovatelů. Francouzské orgány nesly odpovědnost za podmínky, v nichž po dlouhé měsíce žili na ulici, bez přístupu k hygienickému zařízení, bez prostředků k zajištění svých základních potřeb a v neustálých obavách z napadení a okradení. Stali se obětí ponižujícího zacházení, jež svědčilo o nedostatku úcty k jejich důstojnosti. Tato situace u nich bezpochyby vyvolala pocity strachu, obav nebo pokoření, které mohly vést k beznaději. Nijak jim ani neodpověděly úřady, které stěžovatele mnohokrát uvědomili o tom, že nemohou v praxi požívat svých práv a zajistit své základní potřeby. Vnitrostátní soudy také systematicky argumentovaly nedostatkem prostředků na straně příslušných orgánů a postavením stěžovatelů coby osamocených relativně mladých dospělých osob těšících se dobrému zdraví a bez rodinných závazků. S takovým přístupem se Evropský soud pro lidská práva neztotožnil. Tyto životní podmínky podle něj odporovaly čl. 3 Úmluvy. U čtvrtého ze stěžovatelů už ale porušení Úmluvy neshledal. Jeho azylová žádost byla zaregistrována po 28 dnech po pohovoru na prefektuře. A 63 dnů po pohovoru začal pobírat finanční podporu. Štrasburský soud konstatoval, že sice rovněž zažil obtížné období, avšak poměrně záhy získal prostředky, které mu umožňovaly zajistit si své základní potřeby. Jeho situace proto prahu závažnosti porušení čl. 3 Úmluvy nedosahovala.
27. V posuzovaném případě však soud dospěl k závěru, že ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva nedošlo v případě žalobce k závažnému porušení zákazu špatného zacházení podle čl. 4 Listiny základních práv EU a čl. 3 Úmluvy, neboť žalobce ve Španělském království setrval pouze 10 dnů, kdy mu byly poskytnuty veškeré potřebné informace, byl mu domluven termín konzultace se sociálním pracovníkem, kterého ale nevyčkal a vycestoval zpět do České republiky. Z informace o azylovém systému ve Španělském království také vyplývá, že z procesního hlediska je se žadateli o mezinárodní ochranu zacházeno po realizaci tzv. „Dublinského přemístění“ standardním způsobem a mohou podat svou žádost. Podle informací ze souhrnné zprávy OAMP Španělsko ze dne 23. srpna 2022 i primárního zdroje Asylum Information Database (AIDA) duben 2022 (str. 61) je po příjezdu dublinským navrátilcům umožněn prioritní termín schůzky. Pokud bylo dřívější řízení o mezinárodní ochranu přerušeno, dochází k jeho obnovení; pokud bylo zastaveno, žadatel podá žádost novou, která se nepokládá za opakovanou. Žalobce je tedy podle výše uvedených tvrzení naopak v lepším postavení než běžní žadatelé o mezinárodní ochranu ve Španělském království. Dle zdejšího soudu tak v případě žalobce nedošlo k situaci, ve které by zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení

své situace a také orgány Španělského království nezůstaly nečinné. Naopak je zřejmé, že na žalobce již na letišti čekala policie, která jej adekvátně informovala, jak dále postupovat. Podařilo se mu registrovat žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou za dobu svého krátkého pobytu nezvládl formalizovat, a také mu byla domluvena schůzka se sociálním pracovníkem, který mu měl být nápomocen s celým procesem žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je sice pravdou, že žalobce nebyl schopen zajistit si nejzákladnější potřeby, avšak „pouze“ po dobu 10 dnů, kdy následně vycestoval zpět do České republiky, nejednalo se tedy o stav, kdy by po dobu několika měsíců neměl možnost zajišťovat si základní potřeby a orgány Španělského království v této situaci zůstaly nečinné. Z výše uvedených důvodů městský soud shledal danou námitku žalobce nedůvodnou.

28. Žalobce nedoložil jakoukoliv zprávu o Španělském království, která by vyvracela závěry zprávy, kterou obstaral žalovaný a vzhledem k tomu, že setrval na území po dobu 10 dnů, tak nelze mít za to, že jeho časově a místně omezená zkušenost s azylovým systémem Španělského království dostatečně dokladuje vážné systémové nedostatky azylového systému. Důkazy o svém pobytu ve Španělském království, které žalobce opakovaně předložil ve správním řízení, v žalobě i při ústním jednání, soud ani žalovaný nikterak nerozpoukají, soud však vzhledem k výše uvedené judikatuře má za to, že situace žalobce závažnosti porušení čl. 3 Úmluvy nedosahovala.
29. Soud dále podotýká, že žalovaný se věnoval též tomu, zda jsou v posuzovaném případě dány důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Se závěrem žalovaného zdejší soud souhlasí a v podrobnostech na něj odkazuje.
30. Podle relevantní části čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III platí: *„Odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.“* Text tohoto ustanovení nestanoví žádné bližší podmínky pro převzetí odpovědnosti za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.
31. Nejvyšší správní soud nicméně ve své judikatuře upřesnil, že právo státu podle čl. 17 nařízení Dublin III *„neznamená právo (...) k libovůli, nýbrž jeho povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci uvedeného ustanovení učinit.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24; dále také „rozsudek druhého senátu“).
32. Rozsudek druhého senátu pak shrnuje, že *„užití diskrečního oprávnění (...) má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevyjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů“* (bod 34 rozsudku druhého senátu).
33. Jak plyne z rozsudku druhého senátu, úvahu o uplatnění diskrečního ustanovení musí žalovaný učinit a projevit jen tehdy, vyjde-li skutkově najevo, že je to v konkrétním případě třeba. Není-li to třeba, pak ani úvahy o čl. 17 nařízení Dublin III nemusí v rozhodnutí být. Tyto své minimální povinnosti žalovaný splnil. Šlo o věc, ve které vysvětlení úvah o (ne)použití čl. 17 nařízení Dublin III nebylo třeba. Z rozhodnutí žalovaného pak lze vyčíst

důvody, pro které případ žalobce neshledal za zvláštního zřetele hodný. Žalovaný se nezákonnosti při práci s čl. 17 nařízení Dublin III nedopustil.

34. Pro srovnání lze odkázat i na judikaturu, podle které členskému státu nevzniká povinnost převzít příslušnost na základě diskrečního ustanovení „*ani tehdy, pokud by nastala výjimečná situace, kdy i bez ohledu na kvalitu přijetí a péči dostupnou v členském státě příslušném pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu nebude možné vyloučit, že přemístění žadatele, jehož zdravotní stav je obzvláště závažný, může pro něj samo o sobě s sebou nést skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.*“ (rozsudek ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 Azs 398/2017- 25, navazující na rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 4. 2017 ve věci C-578/16 PPU, C. K. a další, body 55-97).
35. Má-li žalovaný ve světle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora tak široké pole pro úvahu při práci s diskrečním ustanovením, pak jeho rozhodnutí v této části při velmi omezeném soudním přezkumu ob stojí. Námitky žalobce týkající se použití čl. 17 nařízení Dublin III jsou proto nedůvodné.
36. Zdejší soud poukazuje i na to, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu žalovaný ani čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení v projednávaném případě aplikovat vůbec nemohl, neboť k jeho aplikaci neměl diskreční oprávnění. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 5. 2016, č.j. 6 Azs 67/2016 konstatoval, že: „*Za použití jazykového a systematického výkladu tak podle Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že diskreční oprávnění atrakce příslušnosti lze případně využít pouze v situaci, kdy je příslušnost určena ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III, tedy pouze v případech, kdy je určena na základě kritérií obsažených v kapitole III tohoto nařízení (článek 7, resp. 8 až 15). Pokud je příslušnost určena na základě "zbytkového" kritéria obsaženého v čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, nelze diskrečního oprávnění zakotveného v čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení vůbec využít.*“
37. Žalobce též namítal, že se rozhodnutí týká někoho jiného, protože žalovaný tvrdil, že je mladý i když je mu 39 let, měl za to, že se musí jednat o pochybení. K danému musí zdejší soud konstatovat, že žalobce rozhodně lze považovat za mladého člověka v produktivním věku, kdy je mu z jeho úřední činnosti známo, že žalovaný ve svých rozhodnutích označuje za mladé a produktivní téměř všechny osoby, které prozatím nedosahují důchodového věku. Nadto je naprosto zřejmé, že napadené rozhodnutí je individualizované a zabývá se případem žalobce, kdy v odůvodnění reaguje na veškerá tvrzení, který žalobce uvedl během svého pohovoru a v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ani tuto námitku tedy soud neshledal důvodnou.
38. Námitkám žalobce, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci a že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, že se žalovaný skutečně zabýval případem žalobce, nemůže zdejší soud přisvědčit. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, s žalobcem provedl pohovor a obstaral si informace o stavu azylového řízení ve Španělském království. Žalovaný postupoval v souladu s ust. § 3 správního řádu. Z napadeného rozhodnutí je jednoznačné, jaké závěry žalovaný učinil a z jakých důvodů. Napadené rozhodnutí je dostatečně a srozumitelně odůvodněné, je plně přezkoumatelné, splňuje požadavky dané ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobci bylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že vydáním napadeného rozhodnutí nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu. Žalovaný si za účelem zjištění, zda ve Španělském království nedochází k systematickým nedostatkům, obstaral

dokumenty vypovídající o azylové situaci. Zejména vycházel z dokumentu: informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 8. 2022 „Španělsko - Azylový systém“. Tento dokument podrobně popisuje azylové řízení ve Španělském království, nevyplynulo z něho nic, co by poukazovalo na potencionální systematické nedostatky. Současně soud uvádí, že dokument byl z časového hlediska i přiměřeně aktuální.

39. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 13. prosince 2022

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně